

ETELÄ-KOREAN MEDIAKULTTUURI: KOHTI UBIKKIA MEDIAMAISEMAA (2006-2009)

TUTKIMUSPROJEKTIN LOPPURAPORTTI

Jyväskylän yliopisto
Historian ja etnologian laitos
FT, dos. Jukka Jouhki
jukka.jouhki@jyu.fi

SISÄLLYS

PROJEKTIN TIIVISTELMÄ	1
1. PROJEKTIN SISÄLTÖ	2
Työvaiheet	2
Projektin kulku vs. suunnitelma	3
Tulosten reflektointia	3
2. PROJEKTIN AIKANA SYNTYNEET JULKAISUT	4

PROJEKTIN TIIVISTELMÄ

Tutkimusprojektin tavoitteena on ollut tarkastella eteläkorealaisen mediakentän ja varsinkin uusmedian nykytilaa ja kuluttamista sekä kenttää sosiokulttuurisena järjestelmänä. Tutkimuskohteiksi ovat valikoituneet muun muassa median ja uusmedian tulevaisuusvisiot ja nationalistiset ilmenemismuodot sekä sidokset nuorisokulttuuriin ja koulutukseen. Tutkimustuloksia on hyödynnetty kotimaassa ja ulkomailla lukuisten julkaisujen, konferenssiesitelmien ja opetusvierailujen muodossa. Projektin oli kolmivuotinen (2006–2009) ja siinä oli vastaavasti kolme vaihetta.

1. PROJEKTIN SISÄLTÖ

Työvaiheet

Syksy 2006 - kevät 2007: Tiedonkeruuta korealaisesta mediakentästä ja -kulttuurista, verkoston luomista ja kontaktien konsultointia liittyen korealaiseen viestintäkulttuuriin ja -tutkimukseen. Yhteistyötä Helsingin yliopiston CRC:n kanssa. Seuraavan vuoden kenttätööhön ja tutkijavierailuun valmistautuminen. Alustava vierailu Seoul National Universityyn viestintätieteiden tutkimuskeskukseen. Työvaiheen saavutuksina kattava raportti korealaisen mediakentän ja viestintätieteiden nykytilasta ja valmius toteuttaa vierailuvuosi Soulessa.

Kesä 2007 - kevät 2008: Vuosi vierailevana tutkijana Seoul National Universityn (SNU) viestintätieteiden tutkimuskeskuksessa. Opetusta, seminaareja ja konferenssi SNU:n viestinnän laitoksessa. Korean kielen ja kulttuurin opiskelua. Tutkimusta muun muassa eurooppalaisen ja korealaisen mediakentän eroista, korealaisen journalismin ja politiikan suhteesta, ubiikkiteknologiavisioista, viestintätieteiden nykytilasta ja medianationalismista. Työvaiheen saavutuksina kv-konferenssijulkaisut eurooppalaisesta mediatutkimuksesta ja korealaisesta tietoyhteiskuntavisiosta, tieteellinen artikkeli korealaisen mediareformin politiikasta (*Global Media Journal*), tieteellinen artikkeli korealaisen mediatutkimuksen nykytilasta (*International Journal of Communication*), tieteellinen artikkeli Japanin vastaisesta nationalismista uutismediassa (*Lähde: historiatieteellinen aikakauskirja*) sekä kaikin puolin onnistunut vierailuvuosi ja vahva kontaktiverkosto.

Kesä 2008 - syksy 2009: Kenttätöäineiston työstämisestä, tutkimusta ubiikkiyhteiskuntavision näkymisestä koulutuksessa, Japani-Korea suhteista uusmediassa, korealaisnuorten mobiiliviestinnästä, korealaisesta työelämäviestinnästä ja kokoavaa tarkastelua korealaisen media- ja uusmediakentän nykytilasta. Työvaiheen saavutuksina referoitu kv-konferenssijulkaisu korealaisen ubiikkiyhteiskuntavision retoriikasta ja korealaisten teknologiasuhteesta, kv-konferenssipaperi (ja e-kirjan luku) korealaisnationalismista sosiaalisessa mediassa, luku Suomen nuorisotutkimusverkoston toimittamaan teokseen ja referoitu kv-konferenssijulkaisu (Best Paper Award) korealaisnuorten mobiiliviestinnästä, artikkeli korealaisen koulutuksen tulevaisuudesta ubiikkiyhteiskunnassa (*Futura*) sekä artikkeli suomalaisten ekspatriaattien kokemuksista viestinnästä korealaisessa työyhteisössä (*Journal of Migration and Culture*) ja uusmediaa käsittelevään kokoomateokseen (toim. Turo Uskali) luku projektin synteesistä. Myös lukuisia kutsuja vierailevaksi luennoitsijaksi korealaisesta mediakulttuurista. Dosentuuri historian ja etnologian laitokselle (JY).

Projektin kulku vs. suunnitelma

Suunnitelmaan verrattuna tutkimustyö painotti enemmän uutta mediateknologiaa kuin perinteistä mediaa. Tämä johtui siitä, että korealainen huippumoderni uusmediakenttä tarjosi tutkimuksellisesti erittäin mielenkiintoisia ja haastavia aiheita, joita on aikaisemmin käsitelty vain vähäisissä määrin laadullisia metodeja käyttävässä mediatutkimuksessa. Julkaisujen määrä oli suunnitelmien mukainen, joskin projektia kokoavasti tarkasteleva monografi-an sijaan projektin lopetteleva julkaisu tapahtuu Turo Uskalin toimittamassa kokoomateoksessa. Vaikka verkostoa luotiin tavoitteiden mukaisesti oli monia mielenkiintoisia verkostoitumismahdollisuuksia (vierailut yliopistoihin, organisaatioihin ja yrityksiin, konferenssimatkat jne.) jätettävä pois koska resursseja ei ollut siihen riittävästi.

Tulosten reflektointia

Tieteelliseltä kannalta tutkimus on ollut osaltaan urauurtavaa. Ensinnäkin projekti on luonut merkittävää uutta tietoa korealaisesta tai laajemmin itäaasialaisesta ja konfutselaispohjaisesta suhtautumisesta viestintään (journalismi, mobiiliviestintä) ja teknologiaan. Toiseksi laadullisen tutkimuksen määrä korealaisesta mediasta ja uusmediasta on hälyttävän vähäistä, mihin projekti on tuonut parannusta. Kolmanneksi, yleensä ottaen esim. ubiikkiteknologian laadullinen ja kulttuurisia merkityksiä luotaava tutkimus on erittäin vähäistä. Lopuksi: tutkijoita, jotka tekevät sosiokulttuurista aspektia painottavaa väitöskirjanjälkeistä tutkimustyötä korealaisesta mediasta ja uusmediasta, on ainoastaan muutamia. Tutkimustieto korealaisesta mediasta on tähän saakka ollut kauttaaltaan määrällistä eikä ole ottanut tarpeeksi huomioon sosiokulttuurisia tekijöitä, mihin tutkimusprojektini on pieneltä osaltaan tuonut muutosta.

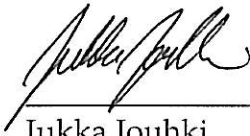
Projektissa generoitu tieto auttaa ymmärtämään korealaisten erityistä tapaa suhtautua mediaan, uusmediaan ja teknologiaan, mistä voi olla käytännön hyötyä esim. yritysten etabloituessa Koreaan tai Itä-Aasiaan ja tieteellistä hyötyä teknologiaa ja mediaa käsittelevälle vertailevalle tutkimukselle. Tietoyhteiskunnan tulevaisuutta suunniteltaessa korealaisten innovatiivisesta asenteesta oppiminen voisi olla erityisen hyödyllistä. Projektin suurin anti lienee kuitenkin siinä, että Koreasta on tuotettu uudenlaista tietoa, joka on enemmänkin lisää ymmärrystä ja ihmetystä siitä kuinka eri tavoin ja toisaalta samalla tavalla ihmiset elävät globaalissa mediamaailmassa.

2. PROJEKTIN AIKANA SYNTYNEET JULKAISUT

2010. 'South Korea: Towards a Ubiquitous Mediascape.' Teoksessa Uskali, Turo (toim.): *Media Futures*. Tulossa.
2010. 'Keeping in Touch: Notes on the Mobile Communication Culture of Korean Youth.' Teoksessa Sonja Kan (toim.): *Communication Acrobatics*. Painossa.
2010. 'Finns Making Sense of Korean Hierarchy: How Expatriates from Finland Experience Hierarchy in a Korean Working Environment.' *Crossings: Journal of Migration and Culture* 1 (1). Kirjoitettu yhdessä Marika Paason (YLE) kanssa. Painossa.
2009. 'Dokdo Island Dispute: Korean Reconstruction of History and National Identity in User-Created Content Media.' Teoksessa Anna Maj & Daniel Riha (toim.): *Digital Memories: Exploring Critical Issues*. Inter-Disciplinary Press, Oxfordshire, ss. 179-187. (Myös konferenssijulkaisuna.)
2009. 'The Second Invasion: Notes on Korean Reactions to the Yasukuni Shrine Issue.' *Asian Political Thought* - political science research seminar, University of Jyväskylä, 8 May 2009.
2009. 'A Modern Fetish: The Value of the Mobile Phone in South Korean Youth Culture.' *IADIS Multi Conference on Computer Science and Information Systems*, 17 - 23 June, 2009, Algarve, ss. 121-128. Best Paper Award.
2009. 'Korealaisia visioita koulutuksesta. Oppiminen Etelä-Korean ubiikkiyhteiskunnassa.' *Futura* 12 (4). Tulossa.
2008. 'Korean matka konfutselaisuudesta kyberaktiivisuuteen.' *Tiedoksi* 8/2008.
2008. 'The Public Right to Know: Government - Press Relations in South Korea and the Debate about Press Rooms.' *Global Media Journal: American Edition* 7 (13). Kirjoitettu yhdessä Baek Il-hyun'in (SNU/Chosun Ilbo) kanssa.
2008. 'The Emotional Technology of Tomorrow: The Visual and Textual Rhetoric of Promoting a Ubiquitous Technology Society in Korea.' *IADIS International Conference Computer Graphics and Visualization*, 24 - 26 July, Amsterdam, ss. 173-180.
2008. 'Korean Communication and Mass Media Research: Negotiating the West's Influence.' *International Journal of Communication* 2, ss. 253-275.
2007. *Contemporary Communication Research in South Korea: Context, Paradigms and Cases*. Raportti Helsingin Sanomien Säätiölle, 69 s.
2007. 'Kolonialismin kaikuja: Yasukuni, Japani ja Etelä-Korean kansallisen identiteetin rakentaminen korealaisessa uutismediassa.' *Lähde -historiatieteellinen aikakauskirja* 4.

2007. 'State of Communication Research in European Countries: Focusing on Estonia, Finland, France and Germany.' *New Perspective of Media Studies in Digital Era, Conference at Seoul National University*, 5-6 October, 2007, Soul, ss. 65-78.

Helsingin Sanomain Säätiötä tuesta suuresti kiittäen, Jyväskylässä 31.12.2009

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jukka Jouhki', written over a horizontal line.

Jukka Jouhki